

for at bedømme dette maatte man ogsaa kjende Befolkningens Evner, men hvad Statistiken yder til Oplysning herom, er ganske utilstrækkeligt.

De finansstatistiske Sammenligninger, som vi her have talt om, ere de internationale; Forfatteren anstiller imidlertid ogsaa Sammenligninger mellem de forskjellige Tidsafsnit. Et Kapitel helliger han til Fremstillingen af den finansielle Status i hvert af Aarene siden 1814. Atter og atter fremviser Status store Deficit, der maa dækkes ved Laan, — indtil vi komme til de interessante Aar efter 1876, Overskudsaaarene. Gjennemgaaende stiger Budgettets Totalsum, og ikke blot nominelt, fordi Pengenes Værdi falder, eller fordi Netto-Budget afløses af Brutto-Budget (Frankrig har tidligere end de fleste Stater adopteret Brutto-Budgettet) men ogsaa reelt. I alle Stater stige Statsindtægter og -udgifter, — fordi Statsformaalene med Kulturen blive større, medens ogsaa Midlerne til deres Tilfredsstillelse blive rigere — men i Frankrig er Stigningen særlig stærk. Nu forlange Politikerne vel ofte Skattereduktioner, — men det, der skulde svare hertil, Udgiftsreduktioner, tales der ikke meget om. Franskændene ville fremdeles ofre store Summer paa deres Hærvæsen, paa Skolerne, paa offentlige Arbejder, navnlig Jernbaner, og Planerne med Hensyn til disse sidste Foretagender ere af et saadant Omfang, at Mange deri ville se en Fare for en forstandig, rolig Udvikling af Finansvæsenet.

Om alle de enkelte franske Statsindtægter og -udgifter saavel som om Finansforvaltningen indeholder det store Værk en interessant og meget betydelig Detailmasse.

Schäffle, der korporative Hülfskassenzwang. Tübingen 1882. Verl. d. H. Laupp'schen Buchh. (126 S.)

Et Indlæg — et Prokuratorindlæg, kunde man næsten sige — for Bismarcks Arbejderforsikringsplaner. Hævder

Forsikringstvangens Fortrin fremfor Frivilligheden; paaviser de forsikringstekniske, administrationstekniske og økonomiske Ejendommeligheder ved Tvangshjælpekasserne; hævder, at de Byrder, der ere forbundne med dem, meget vel ville kunne overkommes; gjør gjældende, at Sætningen «Kassetvang, men ingen Tvangskasser!» er selvmodsigende, og at det bør hedde: «Kassetvang og Tvangskasser!»; udvikler, at Statshjælpekasser og autonome (Lavs-) Hjælpekasser bør bestaa Side om Side, samt at de frivillige Kasser fremdeles kunne blive bestaaende; viser, at af de store og talrige Opgaver, som Hjælpekasserne kunne tænkes at indlade sig paa, bør foreløbig navnlig to udvælges, nemlig Sygekassevirksomheden og Forsikringen mod Ulykkestilfælde, med tilhørende Enke- og Børneforsørgelse, hvortil saa senere kan komme Alderdomsforsørgelse, medens der foreløbig ikke kan tænkes paa «Kriseforsikring», og medens en «Strikeforsikring» fra Statens Side vilde være ganske forkastelig; nævner som kassepligtige den store Industris Arbejdere, hvis Forsikring bør overtages af Fabrikasser, Lærlinge, Arbejdere og Medhjælpere i Haandværk og Handel, Tyende, Daglejere m. fl., hvis Forsikring dels bør overtages af Lavskasser, dels af kommunale Hjælpekasser; gennemgaar Hjælpekassernes Administrationsforhold; anser ikke Statstilskud som ganske nødvendige, men mener, at de ville kunne lette den praktiske Gjennemførelse, og foreløbig ville kunne forsvares; tager helt igjennem Bismarcks socialpolitiske Program begejstret i Forsvar og betegner det som et ligesaa vel overlagt som storartet Skridt fremad paa det positive socialpolitiske Fremskridts rigtige Baner. — Den berømte Forfatters Skrift er, som Alt hvad der udgaar fra hans Pen, et dygtigt Arbejde; men det gjør fra sin første til sin sidste Linje Indtrykket af at være forfattet af den tyske Rigskanslers socialpolitiske Raadgiver snarere end af Videnskabsmanden Schäffle.
